

**FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Școala Doctorală de Drept
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Ciclul III – Studii universitare de doctorat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Societățile multinaționale și fiscalitatea						
2.2 Titularul activităților de curs	conf. univ. dr. Ioana Maria COSTEA						
2.3 Titularul activităților de seminar	conf. univ. dr. Ioana Maria COSTEA						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					57
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					57
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					90
Tutoriat					1
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					208
3.8 Total ore pe semestru					250
3.9 Număr de credite					10

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept civil. Drept European. Drept financiar.
4.2 De competențe	Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept civil. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept european. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept financiar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul



6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C.1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul fiscalității internaționale C.2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice la anumite situații, procese, proiecte specifice. C.3. Aplicarea legislației naționale și/sau europene la situațiile de fapt. C.4. Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul internațional C.5. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor
Competențe transversale	CT.1. Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil CT.2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare CT.4. Sintetizarea de soluții generice și alternative la probleme punctuale de practică.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	O.1. Cursul va urmări identificarea și asimilarea principalelor probleme de practică instituțională și judiciară, în materia dreptului fiscal, cu componentă internațională privind mobilitatea companiilor.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none">▪ să explice noțiunile privind impunerea supranațională;▪ să explice mecanismul de impunere directă și coordonarea în plan internațional.▪ să identifice regimul fisca aplicabil societăților multinaționale în funcție de tranzacțiile acestora.▪ să identifice organisme internaționale cu competențe în domeniu.▪ să soluționeze o ipoteză practică privind fiscalitatea societăților internaționale.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni introductive.	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4;
2.	Concurența fiscală. OCDE	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9



3.	Strategia fiscală. Optimizarea fiscală internațională	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
4.	Practicile fiscale prejudiciabile	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
5.	Convențiile de evitare de dublei impuneri (CEDI)	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
6.	CEDI în context european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
7.	BEPS	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
8.	BEPS în context european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
9.	Prețurile de transfer	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9



10.	Paradisurile fiscale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
11.	Societățile off-shore. Tipologie	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
12.	Societățile off-shore funcții	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
13.	Instrumente de cooperare administrativă. Aspecte generale	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
14.	Instrumente de cooperare administrativă. Aspecte particulare	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Costea I.M, *Fiscalitate europeană*, Ed. Hamangiu, 2016.
2. Costea I.M, *Contencios financiar și fiscal*, Ed. Hamangiu, 2022.
3. Costaș C., *Drept financiar, Drept fiscal*. vol. I/II, Ed. Universul Juridic, 2021.
4. Gherghina Simona, *Drept financiar public*, Ed. C.H. Beck, 2020, București.

Referințe suplimentare:

5. D.D. Șaguna, *Drept fiscal*, ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
6. L. Țățu, D. Cataramă, *Aspecte practice privind TVA*, Ed. C.H. Beck, București, 2010.
7. I.M. Costea, *Controlul fiscal*, Ed. Hamangiu, București, 2018.
8. I.M. Costea, *Optimizarea fiscală*, Ed. C.H. Beck, București, 2011
9. D. Pătroi (coord.), *TVA național vs. TVA comunitar*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.



10. P. Serlooten, *Droit fiscal des affaires*, ed. a XII-a, Ed. Dalloz, Paris, 2013.
11. Revista Curierul fiscal - <http://www.curierulfiscal.ro/>
12. Revista TaxNews - <http://taxnews.ro/>
13. Jurisprudență: <http://www.rolii.ro>, <http://www.scj.ro/>, <http://curia.europa.eu>
14. Site ANAF - <https://www.anaf.ro>; Site MFP - <http://www.mfinante.ro>; Site Comisie UE – <http://ec.europa.eu/> Site OCDE: <https://www.oecd.org>

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Aspecte introductive	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
2.	Identificarea unor exemple de practică pe această temă	Problematizarea, studiul de caz	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
3.	Redactarea unui plan de lucru	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
4.	Redactarea articolului. Prima lectură	Problematizarea, studiul de caz	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
5.	Discuții pe tema formei analizate	Problematizarea, studiul de caz	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9
6.	Redactarea articolului. Ultima lectură	Problematizarea, studiul de caz	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8



			Jurisprudență referința 9
7.	Discuții pe tema formei analizate	Problematizarea, studiul de caz	2 ore Capitol specific din referințele obligatorii 1-4; Secțiune specifică referința 10; Articole de specialitate referința 7-8 Jurisprudență referința 9

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Costea I.M, *Fiscalitate europeană*, Ed. Hamangiu, 2016.
2. Costea I.M, *Contencios financiar și fiscal*, Ed. Hamangiu, 2022.
3. Costaș C., *Drept financiar, Drept fiscal*. vol. I/II, Ed. Universul Juridic, 2021.
4. Gherghina Simona, *Drept financiar public*, Ed. C.H. Beck, 2020, București.

Referințe suplimentare:

5. D.D. Șaguna, *Drept fiscal*, ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
6. L. Țâțu, D. Cataramă, *Aspecte practice privind TVA*, Ed. C.H. Beck, București, 2010.
7. I.M. Costea, *Controlul fiscal*, Ed. Hamangiu, București, 2018.
8. I.M. Costea, *Optimizarea fiscală*, Ed. C.H. Beck, București, 2011
9. D. Pătroi (coord.), *TVA național vs. TVA comunitar*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
10. P. Serlooten, *Droit fiscal des affaires*, ed. a XII-a, Ed. Dalloz, Paris, 2013.
11. Revista Curierul fiscal - <http://www.curierulfiscal.ro/>
12. Revista TaxNews - <http://taxnews.ro/>
13. Jurisprudență: <http://www.rolii.ro>, <http://www.scj.ro>, <http://curia.europa.eu>
14. Site ANAF - <https://www.anaf.ro>; Site MFP - <http://www.mfinante.ro>; Site Comisie UE – <http://ec.europa.eu/>; Site OCDE: <https://www.oecd.org>

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul asigură conținuturi extrem de detaliate profesional, care contribuie la realizarea unei teze de doctorat incluzând și aspecte de fiscalitate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- identificarea corectă a soluțiilor legale - identificarea corectă a soluțiilor jurisprudențiale	--	--
10.5 Seminar/ Laborator	- redactarea corectă a unui document juridic - identificarea corectă a problematicii juridice dintr-o speță	Redactare articol	100%

**10.6** Standard minim de performanță

Identificarea noțiunilor specifice.

Evaluarea legalității unei ipoteze fiscale date.

Identificarea parcursului administrativ și judiciar de control al legalității.

Data completării
17.09.2023Titular de curs
conf. dr. Ioana Maria COSTEATitular de seminar
conf. dr. Ioana Maria COSTEAData avizării în departament
25.09.2023Director de departament
prof. dr. Carmen Tamara UNGUREANU